

Tann seinasti mohikanin

SÖLUMADURIN. Tá hann fer á söluförð fyllir hann sær bilin við mappum og pappírum, so at hann er ein marra fyrir allar tollarar har hann kemur. Teldan hefur ekki verið nakað fyrir hann, men nú ivast hann. Eg fœli meg sum tann seinasta indiánaran, sigur Petur Nolsø, sölumaður í Havn

*Orð Sveinur Tróndarson
Myndir Álvur Haraldsen*

At vera sölumaður er, umframt at vera eitt arbeiði, ein lívstíllur. Tú ferðast nógv bæði innanlands og úttanlands, hittir nógv fólk, men samstundis ert tú nógv einsamallur.

Alt hetta er Petur Nolsø greiður yvir. Hann hefur arbeitt sum sölumaður seinastu 25 árin, ella har á leið, og tað er einki yvir at dylja, at hann trívist við tað.

Hóast tað er einsligt til tíðir, so kemur hann víða. Hann hefur ferðast nógv í Íslandi, og har dæmar honum eisini so sera væl at vera. Men tað er so sjáldan, at hann fær tíð til annað enn arbeiði, tí tað er sum oftast í arbeiðsörindum, at hann er í Íslandi.

Nógv av hansara umboðum dekkja eisini Ísland, og tí er hann ein tittur gestur hjá brøðra-tjóðini.

Men útgangsstøðið er altíð tað sama. Tað sama, sum tað hefur verið seinastu knøppu 25 árin. Á Ternuryggi millum allar fuglarnar og rossini. Tað er har hann trívist best, sölumaðurin, sum tá hann skal siga tað sjálvur er tann seinasti av sínum slag. Tann seinasti mohikanin, so at siga.

Óg eins og indiánarnir í Amerika gjørdur teimum stóru hvítu ónáðir, so hefur Petur eisini gjørt tað í onkrum føri. Til dæmis, tá hann breyt saltmonopolið, ella tá hann við góðum arbeiði fekk tey bestu kaffimerkini at selja.

Byrjaði við ínskrami

Tað var annars langt frá kaffi og salti, at Petur söluliga sleit sínar barnaskógvar. Hann fór í læru sum »ínskremmari«, og sum hann sjálvur tekur til, so fór hann av gólvinum og allan vegin upp.

Hetta við at selja amboð hefur síðani víst seg at vera honum ein dygg barlast, og havast skal í huga, at hann hefur innrættað tær flestu amboðshandlarnar í landinum.

Óg eisini her, hefur »the Icelandic connection« gjørt seg galdandi, tí hann hefur innrættað fleiri amboðshandlar í Íslandi.

Alt hetta hefur hann verið heppin at fáa klørnar í, tí at hann er útbúgvinn innan fakið. Hann kennir til allar flestu slag av amboðum, fyrir ikki at siga øll, og hóast hann ikki hefur agentur upp á tey øll, so er tað hann, sum »koyrir lóðið« tá amboðshandlarnir skulu setast upp.

Hvat er tað heilt nágreiniligt tú ger?

- Eg sigi teimum, hvussu nógv eg skal brúka, og so fylli eg tey

- Tað var eitt sindur torført at byrja við, tí eg hevði ongan bil og mátti tí súkkla oman á kajuna at avgreiða pappírini, og so niðan aftur á Ternurygg at biða eftir pengunum, sigur Petur Nolsø

amboð í, sum eg meti eru neyðug fyrir at hava ein góðan amboðshandil, og higartil hefur tað gingið væl.

Fingið fatur á teimum røttu

Petur er annars ikki smæðin fyrir at játta, at hann hefur verið sera heppin, tá talan er um agenturin. Hann hefur fingið fatur á teimum røttu leverandørinum, sum hava verið »løtt« at arbeiða upp.

- Men tað krevur nógv arbeiði. Einki kemur av sær sjálvum sigst, og tí er neyðugt at arbeiða sera hart fyrir at halda fast í marknaðin, sigur hann.

Sum nevnt situr hann á kaffiumboðum í Føroyum, og í grundini var máttin hann fekk tað upp á ein søga fyrir seg.

Nýtt umboð skuldi setast, og hann sat tá sjálvur við einum øðrum kaffimerki, sum hann hevði fingið bankað upp á ein góðan triðing av marknaðinum eftir stuttari tíð. Hetta gjørdi teir sum ráddu fyrir borgum á Gevalia og Karat, at Petur Nolsø fekk agenturið upp á hesi merki.

Hóast tað fyrir mong kann tykjast burturvið, tí kaffið selir seg sjálvt, so sigur Petur, at tað er neyðugt at gera eitt seriøst

marknaðin, og tí arbeiðir hann hart fyrir júst tí. Har skal eingin aftaná kunna siga, at tað var tí, at hann ikki gjørdi tað sum skuldi til, at tað gekk sum tað gekk.

Akvavittid gevur trupulleikar

Men tann vørin, sum Petur umboðar, og sum fær mestu umtaluna, er rúsdrekka. Eisini her hefur hann verið á røttum stað til rétta tíð, og tað hefur havt við sær, at hann hefur fingið fatur á tí rétta.

Men hann er eitt sindur keddur av øllum teimum søgunum, sum ganga, tí tað ljóðar, at tað er hann, sum skúmar róman, tá ein flaska verður send yvir diskinn, men so er ikki.

- Høvdu tey, sum tosa, vítað hvussu lítið ein í veruleikanum fær burtúr, so høvdu tey hildið meg verið øran, at eg tími at stríðast við tað. Men sum við hinum vörnum, eri eg noyddur at gera ein innsats, sigur Petur Nolsø.

Akvavit er nú ikki tað einasta hann umboðar av tí vátu slagnum, tí hann hefur fingið okkurt hissini slag av whisky undir sínar veingir, og eisini gin,

sum føroyingar fyrir altíð settu í samband við Gordons Dry Gin.

- Men tann tíðin er farin, sigur Petur, og visir okkum eina flösku av Gilbeys.

- Hetta merkið er nú tað størsta í Føroyum, og tað er tí, at vit hava arbeitt hart fyrir tí.

Men, eins og við akvavittinum, so er tað ikki har Petur fær til smørið á breyðnum.

- Verri enn so, sigur hann smílandi.

Salt, pikatráður og brósthaldarar

Tá farið verður ígjøgnum rúgvuna av teimum umboðum, sum Petur Nolsø hefur sitið á, so er tað sum sagt ikki hissini umboð. Akvavit er tað eitt tað sum rungar hardest, men Gevalia og Karat, sum vera drukkin í túsundvís av litrum hvønn dag, eru heldur ikki at kimsa at.

Tá tað kemur til grýtur situr hann við umboðnum fyrir Eva Trio grýturnar og saksarnir eita Fiskars, spyrst tú Petur til ráðs.

Hann hefur heldur ongan ótta, tá hann skal skera breyð ella eitthvørt annað, tí tað verður skorið við Victorinox knívum, og teir skera væl, sigur Petur

smílandi.

Annars hefur hann eisini havt umboðið fyrir pikatráð, og fyrir at tað ikki skal vera lygn, so hefur hann eisini selt brósthaldarar. Tað gjørdi hann um somu tíð sum hann seldi salt, og tá hann misti umboðið upp á brósthaldararnar, var grundgevingin:

- Tað hóskar ikki saman við salti, fiskakassum og pikatráði, stóð í brævinum, sigur Petur stórflennandi.

Annars var søgan um saltið eisini ein eitt sindur serlig søga, tí tað var í grundini Petur Nolsø, sum gjørdi av við saltmonopolið í Føroyum. Tað vóru ikki øll her á landi, sum vóru so glað fyrir tað, tí saltprísurin fall.

- Men virkini vóru glað fyrir tað, og vit seldu ein hóp, sigur Petur.

Súkklaði oman á kajuna

Tá Petur á fyrsta sinni fór undir at selja, vóru umstøðurnar ikki av teimum bestu. Hann minnist afturá, at hann hevði einki koyrikort, og tí var noyddur at fara oman á kajuna á súkklu.

- So eg fór drønandi oman á kajuna á súkklu at orna pappír upp á vørur, sum skuldu koyrast